

Jeruzalem belegerd

Periodethema: Jesaja
Jesaja 36

KERNTEKST

'Hoorde de woorden des groten konings, des konings van Assyrië: Dat Hizkia ulieden niet verleide, zeggende: De HEERE zal ons redden. Welke zijn ze onder al de goden dezer landen, die hun land uit mijn hand gered hebben, dat de HEERE Jeruzalem uit mijn hand redden zou?' (Jes. 36: 13, 18 en 20)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

De macht van God blinkt te meer uit tegen de achtergrond van deze grootspraak. Met eerbied gezegd: God laat het er op aan komen.

BEGINSITUATIE

Deze vertelling is de tweede van het thema: Jesaja.

DOELSTELLINGEN

De kinderen

- beseffen iets van de geweldige dreiging die er van het Assyrische leger uitgaat.
- zien iets van het geloofsvertrouwen van Hizkia, oprecht, maar niet onwankelbaar.
- voelen iets van de spanning als het erop aan komt: zal God helpen uit de nood?
- kunnen deze gevoelens overbrengen naar hun eigen levenssituatie.

INDELING

- Hizkia.
- Sanherib.
- Rabsaké.
- Eljakim.

OPMERKINGEN

- De veroveringen van Assyrië beslaan een periode van meer dan 100 jaar. Sanherib is de opvolger

van Tiglat-Pilezer, die Samaria heeft ingenomen.

- Lees het boek van Jesaja door, bijvoorbeeld vanaf Jes. 8: 8 waar de veroveringen van Assyrië over Juda worden voorspeld. Steeds weer wordt opgeroepen om te vertrouwen op God Die het doen zal en niet te vrezen voor deze heidense koning (hoewel hij het oordeel zal meebrengen). Zo is Jes. 36-39 als een climax en afsluiting van het eerste deel van het boek Jesaja, tegelijk een afbeelding van de geestelijke van de macht van de zonden door de komst van Jezus Christus in het vlees (Jes. 9: 5).
- Probeer deze geschiedenis zo in te leven, dat je niet weet hoe het afloopt.
- Besteed in de oudste groepen wat aandacht aan de Bijbelse aardrijkskunde.

ZINGEN

Psalm 46: 4 en ook 141: 1; 130: 1; 146: 3.

UITLEG VAN DE PSALM

In het licht van deze geschiedenis een geweldige psalm, gezongen door de kracht van het geloof, dat God de Almachtige is en een veilige Burg en Toeverlaat, zoals een kasteel tegen de vijanden. Ons verhaal is een lakmoesproef op de waarheid van dit woord!

MATERIALEN

- Kaart van Assyrië en Israël (met Samaria, Jeruzalem, Libna en Lachis), kaartje Jeruzalem.
- Afbeeldingen van oorlogshandelingen uit die tijd.

BORDPLAN

- Assyrië: koning Sanherib met Rabsaké.
- Juda: koning Hizkia met Eljakim.

INTRODUCTIE

Hebben jullie wel eens gehoord van de Koning der koningen? Weten jullie Wie dat is? De Heere Jezus. Weten jullie wat dat betekent? De Heere Jezus is de Koning van alle koningen, de allerhoogste Koning, zo groot, dat alle koningen op aarde Zijn knechten zijn.

Precies in de tijd van Jesaja had je ook een koning der koningen. Dat was de koning van Assyrië. (Assyrië moet je niet verwarren met Syrië. Syrië met de hoofdstad Damascus grenst in het noorden aan Israël. Maar Assyrië ligt 1000 km verder weg, bij Ninevé.) Met zijn geweldige legers veroverde hij steeds meer landen. Zijn rijk werd telkens groter. En de overwonnen koningen maakte hij tot zijn knechten. Ze moesten elk jaar veel geld betalen.

Het boek Jesaja telt 66 hoofdstukken, allemaal profetieën, zeg maar preken. En dan zo in het midden vinden we ineens de geschiedenis over de koning van Assyrië. Het is een heel bijzonder verhaal dat drie keer in de Bijbel staat. In 2 Koningen, in 2 Kronieken en hier in het boek van Jesaja. Dat is niet voor niets. Want het had niet veel gescheeld of die machtige koning had Jeruzalem opgeslokt. Hij komt met zijn geweldige legers voor de poorten van Jeruzalem. Maar juist dan zal God laten zien, dat er maar Eén almachtig is, niet de koning van Assyrië, maar de God van Israël.

BRUGZIN

Jullie begrijpen wel, dat wordt heel spannend. Vandaag komt de koning van Assyrië voor de poort van Jeruzalem en volgende week horen jullie hoe dat afloopt.

Vertelling

HIZKIA

Kennen jullie Hizkia? Was dat een goddeloze of een vrome koning? Hij was heel vroom. Meteen toen hij aan de regering kwam (hij was toen 25), heeft hij de tempel schoon laten maken en heeft hij het Pascha weer gevierd. Hij heeft in Israël alle afgodsbeelden afgebroken. Hizkia was echt een godvrezende koning.

Kennen jullie de vader van Hizkia? Dat was Achaz. Hij was juist een goddeloze koning. Achaz was bang. Daarom riep hij de hulp in van de koning van Assyrië. En wat denk je? Hij moest veel geld betalen, maar de koning van Assyrië dacht alleen aan zichzelf. Hij hielp hem niet.

Hizkia is juist niet bang. Hij vertrouwt op de Heere, de God van Israël. Daarom betaalt hij geen geld meer aan de koning van Assyrië. Jullie kunnen begrijpen dat daar wel moed voor nodig is. Wie zou tegen zo'n machtige koning in opstand durven komen?

Hizkia vertrouwt op de Heere, maar dat betekent niet dat hij stil zit. Hij maakt de muren van alle steden in Israël sterk. Hij zorgt er voor dat in alle steden voldoende wapens en soldaten zijn. En bij Jeruzalem stopt hij alle waterbronnen buiten de stadsmuur dicht. Dan hebben de vijandelijke soldaten in ieder geval geen water. En heel slim laat hij een geul in de rotsen uithakken, waardoor het water van buiten de poort in een vijver binnen de poort stroomt. Van de bron Gihon kwam het in de vijver Siloah (Nieuwe Testament: Siloam). Zo hebben de inwoners van Jeruzalem in ieder geval genoeg te drinken als de vijandelijke legers de stad belegeren.

SANHERIB

En ja hoor, Sanherib, de koning van Assyrië laat het er niet bij zitten. Zijn legers komen er aan. Eerst tegen Samaria, jullie weten wel, de hoofdstad van het Tienstammenrijk. Na ruim twee jaar wordt die stad ingenomen. Vreselijk. Alle mensen die niet gedood zijn, worden meegenomen, weggevoerd naar een ver land. Dat was de straf van God over Zijn volk Israël, omdat zij niet naar de Heere wilde luisteren. Zeven jaar later is Hizkia aan de beurt. Hizkia is dan veertien jaar koning en bijna veertig jaar oud. Sanherib, de koning van Assyrië, komt naar Juda met een geweldig groot leger. Eerst valt hij de kleinere steden in Juda aan. En wat denk je? Stad na stad valt in de handen van de koning van Assyrië. Eén van de laatste steden is Lachis, ongeveer veertig kilometer vanaf Jeruzalem. Lachis was na Jeruzalem misschien wel de sterkste stad van Juda. Met een dubbele muur er omheen kon je hem bijna niet innemen. Maar de koning van Assyrië is heel slim. Met zijn soldaten bouwt hij een dijk, een helling van grond tegen de muur aan, zodat ze tegen de muur op kunnen lopen. Bovendien heeft hij grote strijdtorens. Dat zijn rijdende torens die bespannen zijn met dierenhuiden. Zo kunnen zijn soldaten heel dicht bij de muur komen. Het is een vreselijke strijd. En tenslotte valt ook Lachis in de handen van Sanherib. (In het paleis van Sanherib, in Ninevé, zijn heel veel tekeningen gevonden over de inname van Lachis, in 701 voor Chr.)

Jongens en meisjes, het is niet zo dapper om een grote mond te hebben tegen een sterke vijand, die ver weg is. Dat weet je wel op het schoolplein. Als iemand ver weg is, durf je hem misschien wel uit te schelden. Maar als hij vlak voor je staat, heb je niet zoveel praatjes meer. Hizkia vertrouwt op de Heere, ja wel. Hij heeft ook het volk moed ingesproken: 'Wees niet bang! Let niet op die grote legers, want dat zijn maar mensen. Bij ons is de HEERE, onze God.'

Maar nu Sanherib zo dichtbij komt en stad na stad in zijn handen valt, beeft ook Hizkia. Je kan wel zeggen: Hizkia wankelt in zijn geloof. (Maar ik kan het wel begrijpen!) Snel stuurt hij een boodschap naar

Sanherib. 'Ik heb gezondigd, verkeerd gedaan. Zeg maar wat ik moet betalen.' En dan moet Hizkia maar liefst driehonderd talenten zilver en dertig talenten goud betalen! (Eén talent is ongeveer dertig kilo, dus een zak die een man op zijn schouder net kan dragen!) In deze tijd zijn dat miljoenen! Hizkia betaalt. En... het helpt niets. Want kort daarna stuurt de koning van Assyrië zijn belangrijkste knecht Rabsaké met een geweldig leger naar Jeruzalem.

RABSAKÉ

Kijk, daar staan ze. Rabsaké, de knecht van de koning en zijn soldaten. Ze staan vlak bij de muur. Om precies te zijn bij de *watergang van de bovenste vijver, aan de hoge weg van het veld des vollers*. Dat is precies de plaats waar 27 jaar geleden Jesaja met Achaz, de vader van Hiskia gesproken heeft en geprofeteerd heeft van een maagd die zwanger zal worden en een zoon, Immanuël, zal krijgen. Het is goed mogelijk dat Hizkia, die toen twaalf jaar was, daarbij stond.

Luister wat Rabsaké zegt. 'Zo zegt de grote koning, de koning van Assyrië: Op wie vertrouwen jullie, dat je tegen mij in opstand komt? Vertrouwen jullie soms op de koning van Egypte? Reken maar niet dat die je kan helpen. Of vertrouwen jullie soms op de Heere? Denken jullie dat Die je uit mijn hand kan verlossen? Of willen jullie soms zelf tegen mij strijden? Wacht, ik zal jullie tweeduizend paarden geven, dan zullen we eens kijken of jullie ruiters hebben om die te berijden. Ha, ha, ha! Op wie vertrouwen jullie eigenlijk?'

ELJAKIM

Op de muur staat Eljakim, met de andere knechten van Hizkia. Hij hoort al die grote woorden. Hij is bezorgd. De Joden hoeven al die woorden niet te horen. Daarom zegt hij tegen Rabsaké: 'Spreek maar gewoon in het Syrisch en niet in het Joods. Dat kan ik wel verstaan!' O, had Eljakim dat maar niet gezegd, want nu komt Rabsaké pas echt los.

'Wat, in het Syrisch? Nee, ik spreek tot deze mannen die op de muur zitten. Want zij zullen straks hun eigen urine moeten drinken en hun eigen uitwerpselen moeten eten.' Hij bedoelt: Als wij de stad belegeren, zal er zo'n honger komen dat de mensen van wanhoop hun eigen uitwerpselen opeten en urine drinken.

En dan komt het. Met luide stem roept hij in het Joods: 'Zo zegt de grote koning, de koning van Assyrië Laat Hizkia jullie niet bedriegen! Geloof hem niet als hij zegt dat de Heere jullie wel redden zal! (Het lijkt net alsof Rabsaké weet wat Hizkia tegen het volk gezegd heeft. Ongetwijfeld zijn er spionnen in de stad geweest.)

Weet je, de koning van Assyrië zal heel aardig voor jullie zijn. Geef hem een groot bedrag aan geld. Dan

komen we jullie later halen. Dan brengen we jullie naar een prachtig land, hier ver vandaan. Daar krijg je mooie wijngaarden en mooie huizen en kun je goed wonen. Maar laat Hizkia jullie niet bedriegen en zeggen dat je moet vertrouwen op de Heere. Want wees maar eerlijk. Welke goden hebben hun land uit de hand van de koning van Assyrië kunnen redden? Dat kan niet één god. En denk maar niet dat jullie God dat dan wel kan.'

O, wat een vreselijke woorden. Woorden om van te schrikken. Het lijken wel woorden van de duivel zelf. Maar de Israëlieten zeggen niet een woord terug. Iedereen zwijgt. Want dat had de koning Hizkia hun geboden. 'Denk erom, dat je niets terug zegt!'

AFSLUITING

Jongens en meisjes, het wordt wel heel spannend, vind je niet? Zou jij nog kunnen slapen als jij koning Hizkia was, met zo'n machtig leger voor de poort?

Eigenlijk is het zo: Ik zie twee koningen tegenover elkaar. (Toen) de machtigste koning van de hele wereld met een geweldig leger waar niemand tegenop kan en een andere koning, opgesloten in de stad Jeruzalem. In het oude Ninevé hebben onderzoekers kleitabletten gevonden, waarop staat wat Sanherib dacht: 'Ik heb Hizkia opgesloten in zijn stad als een vogeltje in zijn kooi!'

En Hizkia? Die kan alleen maar om hulp roepen tot God. Hoe dat afloopt, zullen we de volgende keer horen.

VERWERKING

Een gesprek over de grote mond van Rabsaké. Laten we goed beseffen dat hij menselijk gezien alle gelijk van de wereld heeft. Hij had de bewijzen in zijn hand! En toch is hij de mond van de duivel. Die lijkt ook alle bewijzen in zijn hand te hebben. 'Zie je wel!' Maar het geloof is blind en vertrouwt op wat God heeft gezegd. Dat geloof zijn wij in het paradijs kwijtgeraakt. Dat geloof wordt uit genade gegeven. Dat geloof maakt niet beschaamd, hoe donker ook Gods weg moog' wezen. Want geloof wordt beproefd.

Een gesprek waarbij je laat zien hoeveel moeite God moet doen om 'onze stad' in te nemen voor Koning Jezus. (Vgl. Heilige oorlog, John Bunyan.)

PowerPoint van afbeeldingen van de verovering van Lachis. (Er is bijzonder veel archeologisch materiaal. Indrukwekkende tekeningen. Tip: Neem één plaatje per dia. Laat details zien.) Daarbij kun je erop wijzen dat, ondanks het geweldige leger, het bijvoorbeeld bij Samaria toch ruim twee jaar duurde voordat de stad kon worden ingenomen. Het sterkste wapen was dan toch uiteindelijk de honger. (Met alle gevolgen van dien.)

